

BORD LI JIRREGOLA L-KERA

Maġistrat Dr. Noel Bartolo
B.A. M.A.(Fin. Serv.) LL.D.

Seduta tal-llum 27 ta' Mejju, 2022.

Leonard Galea (K.I 0579259M)
Andrew Galea (K.I 0735861M)
Louise Anne Degiorgio (K.I 0384067M)
Mary armla mid-Dentist Edwin Galea
(K.I. 0377001L) bhala uzufruttwarja tal-
mejjet zewgha ghall kull interess li jista'
jkollha

vs

Gaetano Barbara (K.I. 33965M)

Awtorita` tad-Djar

Kawża Numru : 16

Rikors Numru : 590/2021 NB

Il-Bord,

I. PRELIMINARI

Ra r-rikors ta' Leonard Galea (K.I. 0579259M) et datat 1 ta' Settembru 2021 fej gie premess:

1. Illi r-rikorrenti huma proprietarji u usufruttwarja tal-fond 739, Triq il-Kbira San Guzepp, Hamrun, liema fond huma akkwistaw per via di successione mill-eredità tal-mejjet missierhom id-Dentist Edwin Galea li miet fit-22 ta' Mejju 2017 u li l-wirt tieghu ddevola b'testment tas-7 ta' Lulju 2010 fl-atti tan-Nutar Pierre Attard, kif jirrizulta minn

dikjarazzjoni causa mortis tal-15 ta' Mejju 2018 fl-atti tan-Nutar Dottor Michael Joseph Galea, hawn anness u mmarkat bhala '**Dokument A**'.

2. Illi l-fond in kwistjoni mhux fond dekontrollat kif jirrizulta mid-'**Dokument B**' hawn anness.
3. Illi l-imsemmi fond ilu mikri ill-antenati tal-intimat Barbara, u wara l-mewt taghhom, lilu ghal dawn l-ahhar sittin (60) sena.
4. Illi l-kera li l-imsemmi Gaetano Barbara qed jhallas jammonta ghal €209.44c fis-sena.
5. Illi kif fuq inghad, l-kera li l-intimat Barbara qed jhallas a tenur tal-ligi jammonta ghal €209.44c fis-sena, meta l-valur lokatizju tal-fond fis-suq huwa ferm u ferm aktar minn dak stabbilit bid-disposizzjonijet tal-Kap 69 tal-Ligijiet ta' Malta, liema disposizzjonijiet gew mibdula fi ftit bl-Att X tal-2009.
6. Illi ai termini tal-Att XXIV tal-2021, ossia l-Att Dwar ir-Riforma tal-Kirjet Residenzjali Kontrollati, l-intimat huwa l-inkwilin rikonoxxut tad-dar ta' abitazzjoni abbazi ta' din it-tifsira, skond xi ligi validament fis-sehh fl-1 ta' Gunju 2021.
7. Illi ai termini tal-Artikolu 4A(3)(c) tal-Kap. 69 tal-Ligijiet ta' Malta, fl-istadju inizjali tal-proceduri, il-Bord għandu jwettaq it-test tal-mezzi tal-kerrejj li għandu jkun ibbazat fuq it-test tal-mezzi stabbilit fir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) mahruga taht l-Artikolu 1622A tal-Kodici Civili, u kwalunkwe regolmanenti ohra li jissostituwhom ibbazat fuq id-dħul tal-kerrej bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Dicembru 2020, u fuq il-kapital tal-kerrejj fil-31 ta' Dicembru tal-2020.
8. Illi ai termini tal-Artikolu 4A(4), jekk il-kerrejj ma jissodisfax il-kriterji tad-dħul u tal-kapital tat-test tal-mezzi, il-Bord għandu wara li jkun sema evidenza u sottomissionijiet mressqa mill-partijiet zmien sentejn sabiex id-dar ta' abitazzjoni tigi vakata.

GHALDAQSTANT, jghid l-intimat, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna, u għar-ragunijiet premessi, għalhiex dan l-Onorabbli Bord m'għandux:-

- I. Jiddikjara u Jiddeċiedi illi l-intimat Gaetano Barbara (K.I. 33965M) huwa l-inkwilin tar-rikorrenti fil-fond 739, Triq il-Kbira San Guzepp, Hamrun u jikkwalifika bhala kerrejj ta' dar ta' abitazzjoni abbazi ta' din it-tifsira, ai termini tal-Artikolu 2 tal-Ordinanza li Tirregola t-Tigdid tal-Kera tal-Bini kif emdat bl-Att XXIV tal-2021.
- II. Jordna li jitwettaq it-test tal-mezzi ta' Gaetano Barbara (K.I. 33965M) fuq it-test tal-mezzi stabbilit fir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) mahruga taht l-Artikolu 1622A tal-Kodici Civili, u kwalunkwe regolmanenti ohra li

jissostituwhom ibbazat fuq id-dhul tal-kerrej bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Dicembru 2020, u fuq il-kapital tal-kerrejj fil-31 ta' Dicembru tal-2020.

- III. Jiddikjara u Jiddeciedi illi ai termini tal-Att XXIV tal-2021, il-kera għandha tigi riveduta għal ammont li ma jeċcedix it-2% fil-mija fis-sena tal-valur liberu u frank tas-suq miftuh tal-fond 739, Triq il-Kbira San Guzepp, Hamrun, u sabiex jigu stabbiliti kundizzjonijiet godda fir-rigward tal-kera.
- IV. Jordna, f'kaz illi l-intimat Gaetano Barbara (K.I. 33965M) ma jissodisfax il-kriterji tad-dhul u tal-kapital tat-test tal-mezzi, l-izgumbrament tal-istess intimat mill-fond in kwistjoni, fi zmien qasir u perentorju stabbilit minn dan il-Bord u mhux aktar tard minn sentejn mill-1 ta' Gunju 2021.

Bl-ispejjez u bl-ingunzioni tal-intimati għas-subizzjoni u b'riserva u mingħajr pregudizzju għal kwalsiasi azzjoni ohra li tista' talvolta tigi prezentata.

Ra r-risposta tal-Awtorita' tad-Djar (bhala intervenuta fil-kawza) datata 13 ta' Ottubru 2021 (fol 34) fejn gie espost:

Illi l-atturi iridu qabel xejn jipprovaw it-titlu tagħhom u li huma wahedhom huma ssidien unici tal-fond.

Illi qabel xejn dan il-bord għandu jikkonstata jekk l-Att XXIV tal-2021 għandux jigi applikat għal kaz.

Illi l-Awtorita' tad-Djar giet notifikata f'din il-kawza bhala intervenuta fil-kawza a bazi tal-Att XXIV tal-2021; allura ukoll l-Awtorita' tad-Djar għandha id-dritt li tippartecipa fil-kawza u jekk tagħmel dan, tagħmel hekk biss bhala intervenuta fil-kawza. U għalhekk l-Awtorita' tad-Djar anke f'dan il-kaz ma għandieq tħalli l-ispejjez. U dan kollu purche jirrizulta li l-Att XXIV tal-2021 hu applikabbli għal kaz in kwistjoni.

Illi jigi rilevat li f-kaz li l-inkwilin jissoddisfa it-test tal-mezzi impost bil-ligi allura il-kera għandha tigi fissata f' ammont ta' mhux aktar minn 2% tal-valur tal-propjeta u dan skont l-Art 4A tal-Kap 69, jew Art 12B tal-Kap 158.

Intant qed jigi anness Dok HA1 li jindika il-mod kif l-Awtorita' tad-Djar ser tun qed tissussidja lil minn ikun jikkwalifika.

Illi jigi rilevat li l-inkwilin ikun jista' jibbenefika minn skema ta' sussidju tal-kera jekk likkwalifika skont il-kondizzjonijiet tal-istess skema - fost dawn il-kondizzjonijiet hemm dik li l-inkwilin irid ikun qed jabita fil-fond bhala residenza ordinaria tieghu.

Tant ghall-egħref gudizzju ta' dana l-Bord.

Ra r-risposta ta' Gaetano Barbara (KI 33965M) datata 18 ta' Ottubru 2021 (fol 37) fejn gie espost:

1. Illi fl-ewwel lok l-esponenti jikkonferma illi huwa jabita fil-fond numru bl-indirizz 739, Triq il-Kbira San Guzepp, Hamrun b'titulu ta' kera;
2. Illi l-esponenti jirrileva illi il-kera dovuta dejjem thallset filwaqt li dejjem wettaq l-obbligi tieghu skont il-ligi;
3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suepost, fil-mertu, l-Esponenti jirrileva li huwa għandu mezzi finanzjarji ferm limitati u li prova ta' dan ser ikunu qed jingiebu fil-mori ta' din il-kawza u li għalhekk għandu jgawdi mill-protezzjoni li tiprovd i-l-ligi;
4. Illi fid-deliberazzjoni tal-Bord dwar varjazzjoni tal-kera għandha tittieħed konsiderazzjoni id-dħul baxx li l-esponenti għandu;
5. Illi l-Esponenti umilment ihoss li dan il-Bord għandu jasal għal kwalunkwe varjazzjoni fl-ammont jew fil-kundizzjonijiet tal-kera minghajr ma jordna li l-Esponenti jivvaka l-imsemmi fond wara t-terminu ta' sentejn;
6. Illi għalhekk l-Esponeni jirimmetti ruhu għal procedura stabbilita f'artikolu 4A tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta;
7. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez

Ra l-verbali tas-seduti.

Ra l-atti proċesswali kollha.

Ra l-verbal tas-seduta tal-21 ta' Frar 2022 fejn il-kawża thalliet għallum għas-sentenza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

Ir-rikorrenti pproċedew bir-rikors odjern sabiex dan il-Bord jawmenta l-kera ai termini tal-Artikolu 4A tal-Kap. 69 tal-Ligijiet ta' Malta tal-fond in meritu f'kaz li l-intimat jissodisfa t-test tal-mezzi jew fin-nuqqas jordna l-izgumbrament. Jirrizulta mhux kontestat li l-intimat jikri mingħand l-atturi l-fond numru 739, Triq il-Kbira San Guzepp, Hamrun. Mill-provi rrizulta li r-rikorrenti huma proprjetarji u l-usufruttwarja tal-fond de quo liema fond huma akkwistaw mill-wirt ta' missierhom id-Dentist Edwin Galea li miet fit-22 ta' Mejju 2017 u li l-wirt tieghu ddevola fuqhom b'testment tas-7 ta' Lulju 2010 fl-atti tan-Nutar

Pierre Attard, kif jirrizulta minn dikjarazzjoni causa mortis tal-15 ta' Mejju 2018 fl-atti tan-Nutar Dottor Michael Joseph Galea (Dok A – fol 4).

Il-Bord josserva li din il-kawża ġiet intavolata wara li ġie in vigore I-Att XXIV tas-sena 2021 intitolat 'Att li Jemenda I-Ligijiet Relattivi Ghall-kirjet Residenzjali Protetti'. Dan I-Att li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Ĝunju 2021 u introduċa I-Artikolu 4A tal-Kapitolu 69 taħt liema sar dan ir-rikors u emenda fost I-oħrajn ir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) (Legislazzjoni Sussidjarja 16.11).

Dan il-Bord ser jgħaddi biex jikkunsidra I-ewwel x'inhu meħtieġ skont dawn ir-Regolamenti biex I-intimati jitqiesu li tissodisfa I-kriterji tat-test tal-mezzi. Skont ir-Regolament 2(2):

(2) Sabiex tissodisfa I-kriterji tat-test tal-mezzi stabbiliti b'dawn ir-regolamenti persuna tkun meħtieġa li jkollha kemm dħul kif ukoll kapital fillimiti stabbiliti b'dawn ir-regolamenti.

Mill-provi dwar it-test tal-mezzi pprezentati b'nota tal-1 ta' Novembru 2021 I-intimat jikkonferma li jissodisfa t-test tal-mezzi. Mill-provi jirriżulta li fil-perjodu relevanti čjoe' sena qabel ma ġie ntavolat ir-rikors odjern I-intimat Chetcuti kellu 55 sena. Il-Bord wara li ra d-dokumentazzjoni esebita mill-intimat josserva li huwa ma kellu ebda dħul fil-perjodu rilevanti.

In kwantu għall-kapital, mid-dokumenti eżebiti jirrizulta li I-intimat m'ghandu ebda proprjeta immoblli, m'ghandux u qatt ma kellu kontijiet il-bank, m'ghandux flus kontanti u lanqas investimenti. L-intimat ipprezenta certifikat tat-tabib Jean Pierre Farrugia li jiccertifika li I-intimat għandu problemi ta' mobilita minhabba scoliosis u kif ukoll depression u anjjeta u għalhekk ma jistax jahdem.

Il-Bord ra x-xhieda tal-istess intimat u ta' oħtu Maria Gaetana Anastasi fis-seduta tal-14 ta' Dicembru 2021 (fol 65 et seq) mnejn hareg li I-intimat waqaf mix-xogħol madwar 15 il-sena ilu minhabba mard u li huwa jghid bl-ghajnuna tal-familja tieghu t'oħtu u ma jircievi ebda servizzi socjali. Dan gie kkonfermat minn oħtu Maria Gaetana Anastasi li xehdet li I-intimat ma jahdimx minhabba problemi ta' saħha u finanzjarjament u kull ma jehtieg jieħdu hsieb kollox huma għalih l-aktar hija stess.

Għaldaqstant, il-Bord wara li qies u evalwa il-provi kollha flimkien mad-dokumenti eżebiti, huwa tal-fehma li I-intimat jissodisfa I-kriterji tad-dħul u tal-kapital tat-test tal-mezzi skont ir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) u I-Artikolu 4A tal-Kap. 69.

Għalhekk, il-kwistjoni principali li trid tiġi determinata permezz ta' din is-sentenza hija f'liema persentaġġ il-kera għandha togħla, u dan stante li dan il-Bord irid jiffissa I-

ammont il-ġdid ta' kera sa massimu ta' 2% tal-valur fis-suq tal-fond in kwistjoni. Il-Bord ra wkoll ir-relazzjoni tal-membri tekniċi I-Perit Kylie Ann Borg Marks u I-Perit Valerio Schembri (fol 52), **li wara li aċċedew fil-fond fl-25 ta' Novembru 2021 stmawh fil-valur ta' €150,000**. Applikat il-provvediment tas-sub-artikolu (3) tal-artikolu 23 tal-Kap 69, il-Bord hu tal-fehma li għandu jistrieħ fuq I-istima tal-Membri Tekniċi tiegħu ladarba, kif jirrizulta mir-rapport tagħhom dawn kienu unanimi fil-fehma tagħhom. **B'hekk il-Bord sejjer jadotta I-valur ta' mijha u hamsin elf Ewro (€150,000).**

Illi l-liġi ma tistabilixx b'mod ċar il-kriterji li l-Bord irid japplika fl-eżerċizzju ta' din id-diskrezzjoni mogħtija lilu. Stante li l-artikoli 12B tal-Kapitolu 158 u 4A tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta huma identiċi inkwantu għal dak li jirrigwarda d-diċitura, għaldaqstant l-insenjamenti tal-Qrati rigwardanti kif din id-diskrezzjoni jeħtieg li tiġi eżerċitata fir-rigward ta' kawzi taht il-Kap 158, jistgħu jsibu wkoll l-applikazzjoni tagħhom fil-kawża odjerna. Fis-sentenza fl-ismijiet **Gerald Camilleri et vs I-Avukat Generali et** il-Qorti Kostituzzjonali ggwidat lil dan il-Bord kif ġej:

"23. Il-fatt illi jista' jkun illi fis-suq ħieles tista' ssib lil min jista' u huwa lest li jħallas b'kera daqs erbgħa fil-mija (4%) fis-sena ta' kemm jiswa l-fond mikri, ma jfissirx illi ma hemmx sezzjoni mdaqqsa tal-popolazzjoni li ma tiflaħx tħallas daqshekk, u għalhekk, meta tqis ukoll il-valur socjali tal-akkommodazzjoni, jibqa' meħtieg li jkun hemm forma ta' kontroll fuq iż-żjediet fil-kera. F'suq tassew ħieles il-prezz li jitħallas għal oġġett jew servizz – fil-każ tallum il-kera – ma huwiex wieħed aritmetikament fiss, fis-sens li dejjem sejjer ikun bejn tlieta u nofs u erbgħa fil-mija (3.5-4%) iżda jiddependi mid-domanda u d-disponibilità, u għalhekk ma hemm xejn minqux fil-ġebel illi sid il-fond sejjer isib dejjem li jikri b'kera ta' bejn tlieta u nofs u erbgħa fil-mija tal-valur kapitali.

---Omissis----

26. Dan qiegħed jingħad bla īnsara għall-konsiderazzjoni – illi hija x'aktarx ta' natura generali milli applikabbli speċifikament għal dan il-każ – illi, jekk huwa tassew minnu illi l-kera fis-suq fiż-żmien relevanti jkun bejn tlieta u nofs u erbgħa fil-mija (3.5-4%), ikun għaqli l-Bord li jiregola l-Kera illi, f'każijiet taħt l-art. 12B tal-Kap. 158, jiffissa kera li jkun eqreb lejn il-massimu milli lejn il-minimu li tagħti l-liġi. Biex tinżamm proporzjonalità raġonevoli bejn il-kera fis-suq u dak li tagħti l-liġi.

Dan il-Bord iqis li tali insenjament għandu japplika mutatis mutandis għall-każ odjern billi għalkemm si tratta ta' kirja li hija regolata din id-darba mill-Kapitolu 69 u mhux mill-Kapitolu 158, ciononostante għal dak li jirrigwarda l-mod ta' kif għandha tiżdied il-kera l-modalita' hija identika.

Fis-sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fl-ismijiet **Anthony Cesareo pro et noe et vs L-Avukat Generali et**, il-Qorti kienet qegħda tikkunsidra l-artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tal-Ligijiet ta' Malta qabel l-introduzzjoni tal-Att XXIV tas-sena 2021. Il-bran li se

jiċċita issa dan il-Bord huwa relevanti billi jikkonferma li l-Bord li Jirregola l-Kera għandu jikkunsidra jersaq lejn il-massimu. Il-Qorti qalet :

"24. Li hu relevanti għall-ġħanijiet tal-kwistjoni prezenti hu illi l-kera kif miżjud mill-Bord li Jirregola l-Kera huwa anqas min-nofs tal-kera fis-suq, u ġhalhekk huwa anqas minn kemm kellu jkun meta meqjusa l-kriterji ta' Cauchi. Fil-fatt għall-ewwel sentejn il-kera huwa ta' tlett elef u seba' mitt euro (€3,700) fis-sena. Il-bord qal li dan huwa wieħed fil-mija (1%) tal-valur kapitali tal-proprietà. Fil-fatt huwa anqas; jekk il-proprietà stmata li tiswa erba' mitt elf euro (€400,000) wieħed fil-mija jiġi erbat elef euro (€4,000) mhux tlitt elef u seba' mijja (€3,700). L-istess għat-tieni sentejn. Il-bord għolla l-kera għal erbat elef, sitt mijja u ħamsa u ġħoxxin euro (€4,625) fis-sena, li qal li huwa wieħed u kwart fil-mija (1.25%) tal-valur kapitali meta 1.25% jiġi ħamest elef euro (€5,000). L-istess ukoll għat-tielet sentejn. Il-bord għolla l-kera għal ħamest elef ħames mijja u ħamsin euro (€5,500) fis-sena, li qal li huwa wieħed u nofs fil-mija (1.5%) tal-valur kapitali meta 1.5% jiġi sitt elef euro (€6,000).

25. Tassew illi l-liġi trid illi l-bord "iqis il-mezzi u l-età tal-kerrej u kwalunkwe piż sproporzjonat li huwa partikolari għal sid il-kera u jista' jistabbilixxi li kwalunkwe żieda fil-kera għandha tkun gradwali". Tassew ukoll illi jagħmel sens illi ż-żieda fil-kera tkun gradwali, sabiex il-bidla li l-kerrej ikollu jagħmel fit-tenur tal-ħajja tiegħu ma tkunx goffa f'salt u jkollu żmien jadatta ruħu, għax wara kollox dawn ma humiex biss deċiżjonijiet dwar ċifri iżda jolqtu wkoll lill-bnedmin. Jibqa' l-fatt iżda illi, meta kellu s-setgħa li jgħolli l-kera sa tnejn fil-mija (2%) ta' kemm tiswa l-proprietà, li jiġi tmint elef euro (€8,000) fis-sena, u ġħalhekk seta' għolla l-kera sa sitt elef euro (€6,000) fis-sena biex jissodisfa l-kriterju ta' Cauchi, il-bord kien x'aktarx "xhiħ" mas-sid bla ma fisser jekk kienx hemm raġunijiet partikolari fiċ-ċirkostanzi tal-każ li jiġi justifikaw dan, u, anzi, osserva illi "hemm possibilità li jingħata sussidju mill-Awtorità tad-Djar", li jkun ifisser li l-kerrej jifla iħallas kera ogħla. 26. L-atturi iżda ma appellawx minn din id-deċiżjoni tal-bord."

Imbagħad fil-kawza fl-ismijiet **Maria Pintley vs L-Avukat tal-Istat et**, il-Qorti Kostituzzjonal deċiża fl-1 ta' Diċembru 2021 li trattat ukoll l-Artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tennet hekk:

22. Dan appartu li m'hemm xejn x'iżomm lill-Bord milli jiffissa r-rata ta' kera viċin ta' 2% tal-valur tal-fond meta jqis l-iskema li introduċa l-Gvern għas-sussidju tal-kera f'residenzi mikrija qabel l-1 ta' Ĝunju, 1995, u li biha jkopri l-parti l-kbira tal-awment fil-kera (ara f'dan ir-rigward sentenza Rik. Kost. 137/20/1 13 ta' din il-Qorti, Lorenza Zarb v. Carmelo Caruana et tat-30 ta' Ĝunju, 2021, kif ukoll tagħrif dwar l-iskema fil-website tal-Awtorita` tad-Djar)

Dan ir-raġunament fil-fehma tal-Bord japplika wkoll għall-proċeduri taħt il-Kapitolu 69.

Inoltre l-Bord hu tal-fehma li ż-żieda fil-kera għandha tkun b'effett mid-data tas-sentenza. Dan in linea wkoll ma' dak deċiż mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **Alessandra Radmilli vs Marion Pace Bonello et**¹ fejn il-Qorti tal-Appell qalet hekk:

Minkejja li fid-diskors li sar fil-Parlament, iċċitat estensivament supra, qabel id-dħul fis-seħħi talimsemmi Att, jirriżulta li l-ħsieb tal-leġiżlatur orīginarjament kien li l-awment għandu jibda japplika mis-sena meta ssir it-talba lill-Bord mis-sidien, il-Qorti mhix konvinta li t-test tal-liġi jfisser proprju dan. Is-subartikolu (2) tal-artikolu 12 B jgħid hekk:

"Il-proprietarju għandu jkollu l-jedd jippreżenta rikors quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera fejn jitlob li lkera tiġi riveduta għal ammont li ma jeċċedix it-tnejn fil-mija fis-sena tal-valur liberu u frank tas-suq miftuh tad-dar ta' abitazzjoni tal-1 ta' Jannar tas-sena li matulha jiġi ppreżentat ir-rikors u sabiex jiġu stabbiliti kundizzjonijiet ġodda fil-ħlas tal-kera."

Mill-banda l-oħra, it-test bl-Ingliż jgħid hekk:

"The owner shall be entitled to file an application before the Rent Regulation Board demanding that the rent be revised to an amount not exceeding two percent per annum of the open market freehold value of the dwelling house on the 1st of January of the year during which the application is filed and that new conditions be established in respect of the lease."

It-test tal-liġi, kemm bil-Malti kif ukoll bl-Ingliż ma jinfihemx li l-awment fil-kera għandu jibda japplika mill-1 ta' Jannar tas-sena meta jiġi ppreżentat ir-rikors quddiem il-Bord. Dak li tgħid il-liġi hawn huwa li ż-żieda fil-kera mill-Bord għandha tinħad dem fuq il-valur li jkollu l-fond fl-1 ta' Jannar tas-sena meta jkun ġie ppreżentat ir-rikors, u mhux li l-awment fil-kera għandu japplika b'effett minn qabel jidda ħal ir-rikors bit-talba tas-sid. Għaldaqstant tqis li dan l-aggravju mhux ġustifikat u tiċħdu".

Applikati dawn il-principji ġurisprudenzjali u l-kunsiderazzjonijiet sudetti għall-fatti kif jirriżultaw f'dan il-każ, il-Bord iqis li tenut kont (i) taċ-ċirkostanzi tal-intimat (ii) il-kera baxxa li titħallas lir-rikorrenni (iii) il-valur tal-fond liberu u frank, (iv) il-proċedura ta' għoti ta' benefiċċju fuq il-kera mħallsa minn inkwilini li qed titħaddem mill-Awtora' tad-Djar u (v) il-ħtieġa li jinżamm il-bilanċ proporzjonal bejn id-dritt tas-sid li jircievi kera xierqa u gusta għall-fond li jappartjeni lilu u li jkun soġġett għal restrizzjonijiet għal finijiet soċċjali u d-dritt tal-inkwilin li jibqa' jgħawdi l-protezzjoni fornuta lilu bil-Ligi, il-kera tal-fond mertu tal-kawża f'dan il-każ għandha tkun ta' €3,000 fis-sena u ċjoe 2% tal-valur tal-fond stmat mill-membri teknici b'effett mid-data ta' din is-sentenza.

¹ App Nru: 242/2018 deċiża fis-17 ta' Frar 2021

III. KONKLUŽJONI.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, il-Bord jiddisponi mit-talbiet tar-riktorrenti u mir-risposti tal-intimat u tal-Awtorita' tad-Djar billi:-

1. Jilqa' l-ewwel talba u jiddikjara li l-intimat huwa l-linkilin tal-fond in meritu 739, Triq il-Kbira San Guzepp, Hamrun;
2. Jilqa t-tieni talba u in parte t-tielet talba u filwaqt li jiddikjara li l-intimat jissodisfa l-kriterji tat-test tal-mezzi jordna illi l-kera tal-fond in meritu ossia 739, Triq il-Kbira San Guzepp, Hamrun, għandha tiġi riveduta u awmentata għal tlitt elef Ewro (€3,000) fis-sena rappreżentanti 2% tal-valur tal-fond stmat mill-Membri Tekniċi tal-Bord u dan b'effett mid-data ta' din is-sentenza filwaqt li jastjeni milli jieħu konjizzjoni ta' dik il-parti tat-talba fejn qed jintalab li jiġu stabbiliti kundizzjonijiet ġoddha għal kera stante li għandha tapplika l-Liġi.
3. Jichad ir-raba talba.
4. Jiċħad l-eċċeżżjonijiet kollha tal-intimat u tal-Awtorita' tad-Djar safejn dawn huma inkompatibbli ma' dak li ġie deċiż hawn fuq.

Kull parti għandha tbagħti l-ispejjeż tagħha.

Moqrija.

**Dr. Noel Bartolo
MAĞISTRAT**

**Caroline Perrett
Deputat Registratur**

27 ta' Mejju 2022